

Izveštaj o radu Saveza za fer konkurenciju za 2021. godinu i plan rada za 2022. godinu

O Savezu za fer konkurenciju

Savez za fer konkurenciju **formiran je maja 2014. godine** na inicijativu NALED-a i društveno odgovornih kompanija i najstariji je savez u NALED-u. Savez pruža podršku Vladi pri definisanju i sprovođenju konkretnih mera i politika za uspostavljanje fer konkurencije i suzbijanje sive ekonomije, kao i jačanju svesti javnosti o uzrocima i posledicama nelegalnog poslovanja i trgovine, uz pripremu Programa za suzbijanje sive ekonomije kao jedno od ključnih zadataka. Savez broji 45 članova – iz reda privrede, lokalnih samouprava, državnih i akademskih institucija.

Realizacija prioriteta u 2021. godini

Prioriteti su definisani prilikom izborne sednice Saveza u septembru 2020, a formalizovani internim Akcionim planom Saveza. Dodatno, ovi prioriteti su i revidirani prilikom Strateškog planiranja Saveza, u oktobru 2021. U okviru svakog od šest prioriteta Saveza su postignuti rezultati u prošloj godini, i to:

1. Unapređenje sistema fiskalizacije kroz digitalizaciju:

- Usvojen je **Zakon o fiskalizaciji**, unapređen komentarima prikupljenim od članova Saveza.
- Održan je sastanak Saveza posvećen novom sistemu fiskalizacije, sa predstavnicima Poreske uprave (Nataša Arsić) i Ministarstva finansija (Dragan Demirović i Slavica Savičić).
- Pružena je podrška Kancelariji za ITE kako bi bilo omogućeno je plaćanje u šalterima javne uprave na preko 400 POS terminala.

2. Implementacija sistema elektronske razmene faktura:

- Pružana je podrška Ministarstvu finansija u uvođenju sistema elektronskog fakturisanja kroz održavanje niza obuka za javni i privatni sektor o primeni novog sistema - **obučeno je 684 korisnika iz javnog i privatnog sektora**, a video materijali sa obukama su pregledani preko **41.000 puta**.

3. Učešće Saveza u definisanju mera novog Programa za suzbijanje sive ekonomije:

- Savez je pružao podršku u sprovođenju Nacionalnog programa 2019-2020 (**preko 70% mera i aktivnosti su u potpunosti ili delimično sprovedene**, što ga čini najuspešnije sprovedenim republičkim planskim dokumentom u 2020. godini).
- Članovi Saveza su učestvovali u radu Stručne grupe Koordinacionog tela za suzbijanje sive ekonomije prilikom pripreme novog Programa za suzbijanje sive ekonomije 2022-2025 i Akcionog plana 2022-2023 – i to na način da su **svi prioriteti Saveza uvršteni kao sastavni deo Programa i Akcionog plana**.
- Došlo je do promene u pristupu proceni obima sive ekonomije, te se, umesto ranije korišćenog jednog indikatora - anketnog metoda procene obima sive ekonomije, sada koriste još tri i to: PDV jaz, učešće neformalno zaposlenih na tržištu rada i procena neobuhvaćene ekonomije. Na ovaj način je omogućeno da procena obima sive ekonomije bude znatno preciznija.
- Nacrt programa je pripremljen i biće dostavljen Koordinacionom telu za suzbijanje sive ekonomije na usvajanje. Javna rasprava o Nacrtu programa se očekuje tokom januara 2022.

4. Normativno uređenje fleksibilnih oblika rada i smanjenje fiskalnog opterećenja rada:

- Povećan je **neoporezivi deo zarade na 19.300 RSD**, dok je doprinos za PIO smanjen sa **26%** na **25%**.

- Pokrenuta je inicijativa formiranje RG za promenu sistema obračuna zarada – što je kao aktivnost ušlo u Akcioni plan za suzbijanje sive ekonomije.
- Izrađen je [Nacrt zakona o pojednostavljenom radnom angažovanju](#), kojim je predviđeno proširenje obuhvata pojednostavljenog radnog angažovanja na nove delatnosti (pomoć u kući, turizam i ugostiteljstvo i dr.).

5. Povećanje predvidivosti poslovanja i smanjenje parafiskalnog opterećenja:

- Prezentovan je [online elektronski registar neporeskih dažbina](#) sa preko 2.000 taksi i naknada (uz podršku KMPG, Partner Solutions i Instituta „Mihajlo Pupin“), koji je predat Ministarstvu finansija, dok aktivnosti vezane za Registar čine sastavni deo Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije.

6. Unapređenje inspekcijskog nadzora:

- Uspostavljen Chat bot u okviru Kontakt centra za republičke inspekcije – omogućeno podnošenje predstavki i upita inspekcijsama i putem Viber-a.
- Održan sastanak Saveza kome je prisustvovala predsednica Radne grupe za suzbijanje nedozvoljene trgovine, Ljubinka Maksimović (PU) i glavna tržišna inspektorka i pomonica ministra trgovine, Lidija Stojanović; članovi Saveza učestvuju u radu Radne grupe i predlagaju i praćenju sprovođenja hodograma.
- [Identifikovani problemi u primeni određenih hodograma](#) i dati predlozi za unapređenje.
- Predstavljen predlog novog izveštavanja po hodogramima.

Osim navedenog, pružena je podrška sprovođenju Programa transformacije Poreske uprave, te su prioriteti iz Programa transformacije Poreske uprave sada sastavni deo Programa za suzbijanje sive ekonomije (implementacija sistema elektronske razmene faktura, primena novog sistema fiskalizacije, unapređenje analitičkih kapaciteta Poreske uprave i dr.).

Prioriteti u 2022. godini

Savez u 2022. godini nastavlja sa radom na reformskim inicijativama izglasanim na strateškom planiranju. Planirane aktivnosti po oblastima su sledeće:

1. Unapređenje prihvatne mreže za bezgotovinsko plaćanje:

- Pružanje podrške uvođenju novog sistema fiskalizacije kroz obezbeđivanje 25.000 POS i all in one uređaja za preduzeća koja su novoobuhvaćena fiskalizacijom tokom trogodišnjeg perioda (uz saradnju sa kompanijama Visa, Mastercard, te GIZ-om kroz Nacionalnu inicijativu za bezgotovinsko plaćanje).
- Zalaganje za proširenje obuhvata fiskalizacije na nove delatnosti.

2. Implementacija sistema elektronske razmene faktura:

- Nastavak podrške Ministarstvu finansija u uvođenju sistema elektronskog fakturisanja kroz dalje održavanje obuka i promociju novog sistema.

3. Sprovođenje Programa za suzbijanje sive ekonomije:

- Pružanje podrške nadležnim institucijama u sprovođenju mera iz Akcionog plana za suzbijanje sive ekonomije sa akcentom na sprovođenje prioriteta Saveza.
- Izveštavanje o rezultatima sprovođenja Akcionog plana (kvartalno/polugodišnje).

4. Normativno uređenje fleksibilnih oblika rada:

- Zalaganje za izmene regulatornog okvira u cilju normativnog uređivanja fleksibilnih oblika rada (rada od kuće, rada sa nepunim radnim vremenom, posrednici u prometu i zakupu nepokretnosti i dr.).
- Zalaganje za usvajanje Nacrta zakona o pojednostavljenom radnom angažovanju – proširivanje na nove delatnosti (pomoć u kući, turizam i ugostiteljstvo i dr.).

5. Smanjenje parafiskalnog opterećenja

- Pružanje ekspertske podrške za donošenje jedinstvene metodologije za obračun nameta i taksi.
- Zalaganje za normativno regulisanje Registra neporeskih dažbina (definisanje institucije odgovorne za Registar, obezbeđivanje redovnog ažuriranja Registra od strane svih institucija itd.).

6. Dalje unapređenje inspekcijskog nadzora

- Nastavak pružanja podrške inspekcijama prilikom prelaska na sistem elnspektor i zagovaranje mandatorne primene sistema elnspektor prilikom nadzora.
- Pružanje podrške radu Koordinacione komisije za inspekcijski nadzor i njenih radnih grupa.
- Pružanje podrške prilikom izveštavanja po hodogramima/predlaganje novih hodograma u skladu sa preferencijama članova Saveza.

Članstvo Saveza za fer konkurenčiju

Savez je i u toku 2021. godine nastavio da raste, a broj njegovih članova je do kraja godine dostigao čak 45 – odnosno gotovo za trećinu više nego na kraju 2020. godine.

Članovi Saveza za fer konkurenčiju

1	Apatinska pivara	Stari član	24	Metro Cash&Carry doo	Stari član
2	Beko	Novi član	25	MK Group doo	Stari član
3	British American Tobacco SEE d.o.o.	Stari član	26	Mlekoprodukt	Novi član
4	Carnex industrija mesa	Stari član	27	Moravcem	Stari član
5	Cetin d.o.o.	Stari član	28	Naučno tehnološki park d.o.o. Niš	Stari član
6	Coca Cola Hellenic	Stari član	29	Nelt Co d.o.o	Stari član
7	Contango	Novi član	30	Opština Batočina	Stari član
8	DIS d.o.o.	Stari član	31	OTP Banka Srbija AD Beograd	Stari član
9	Domaća trgovina d.o.o	Novi član	32	Philip Morris Services d.o.o.	Stari član
10	Ekonomski fakultet Univerziteta u Nišu	Stari član	33	Pravni fakultet Univerziteta u Beogradu	Stari član
11	Erste banka ad Novi Sad	Stari član	34	Predstavništvo Atlantic Grupa d.d.	Stari član
12	Eso Tron	Novi član	35	RATEL	Stari član
13	FEFA Fakultet	Stari član	36	Schneider Electric Srbija d.o.o.	Stari član
14	Gomex doo	Stari član	37	Štampa sistem d.o.o.	Stari član
15	Grad Pančevo	Stari član	38	Steel Impex doo	Stari član
16	Imperial Tobacco	Novi član	39	Strauss Adriatic doo	Stari član
17	JT International a.d. Senta	Stari član	40	Telenor d.o.o.	Stari član
18	Klaster nekretnine	Novi član	41	Tigar Tyres	Stari član
19	Koncern Bambi A.D. Požarevac - Beograd	Stari član	42	Univerzitet Singidunum	Novi član
20	KPMG d.o.o. Društvo za konsalting i reviziju	Stari član	43	Univerzitet u Beogradu	Stari član
21	Lidl Srbija k.d.	Stari član	44	Univerzitet u Kragujevcu	Novi član
22	Mastercard	Stari član	45	Zlatiborac	Novi član
23	Mercator-S d.o.o.	Stari član			

Predsedništvo Saveza izabrano je septembra 2020. godine i čine ga:

- **Ivan Milić, predsednik** i direktor korporativnih poslova za JIE i međunarodnih poslova za Istočnu Evropu u Philip Morris International-u,
- **Jelena Ristić, potpredsednica** i direktorka za tržišta Srbije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine u Mastercard-u,
- **Igor Lončarević, potpredsednik** i partner i rukovodilac Odeljenja za poreske i pravne poslove u KPMG-u,
- **Zoran Daljević, potpredsednik** i direktor predstavnštva Atlantic grupe za Srbiju.

Za sve dalje informacije možete kontaktirati:

- Marka Danona, šef jedinice za konkurentnost, m.danon@naled.rs
- Andjelu Vidulić, savetnica za reformu inspekcija, a.vidulic@naled.rs
- Dušana Kovacevića, praktikant za regulatornu reformu, d.kovacevic@naled.rs